

la transició democràtica. La conferència comptarà amb la participació de Bàrbara Ramajo, activista i investigadora, que abordarà com el franquisme va reprimir i silenciar les dissidències sexuals, amb una especial atenció al cas de les dones lesbianes.
Lloc: carrer de Rafael Casanova, 50
Inscripcions: per missatge directe a @entenem-santacolomalgtbiqua
Organitza: Entenem Santa Coloma LGTBI

Dilluns 3 de novembre
Inauguració de l'exposició “Arxiu UNRWA: 77 anys d'imatges de Palestina”

L'arxiu fotogràfic de l'UNRWA recull més de 430.000 imatges que documenten la vida dels refugiats palestins des de 1948 i va ser reconegut per la UNESCO com a part del programa Memòria del Món. Aquesta exposició itinerant ens apropa a la realitat del poble palestí i les conseqüències humanes i socials després de dècades d'ocupació per part d'Israel, posant èmfasi en l'impacte que té sobre els drets dels infants i les dones refugiades.
Lloc: Biblioteca Central (jardí de Can Sisteré, s/n)
Organitza: Ajuntament de Santa Coloma – Biblioteca Central

Dijous 6 de novembre, a les 18 h
Club de lectura: Adeu, Birkenau

Arriba un nou club de lectura a la ciutat, dinamitzat per l'historiador José Luis Muñoz i especialment adreçat a joves. En aquesta primera edició, el club se centrarà en continguts de Memòria Històrica i Drets Humans, començant per la novel·la gràfica *Adeu, Birkenau*, un treball de Jean-David Morvan, Víctor Matet, Ricard Efa, Cesc F. Dalmases i Roger Surroca que narra en primera persona el periple de Ginette Kolinka, deportada amb només 19 anys al camp d'extermini d'Auschwitz II-Birkenau. Activitat adreçada a joves de 15 a 21 anys.
Lloc: Biblioteca Central – Espai de suport (jardí de Can Sisteré, s/n)

Inscripcions: per correu electrònic a cooperació@gramenet.cat
Organitza: Ajuntament de Santa Coloma – Museu Torre Balldovina i Departament de Cooperació

Dissabte 8 de novembre, a les 11 h
Itinerari comentat “La Santa Coloma de Lluís Hernández”, a càrrec de Josep Lluís Muñoz

En el desè aniversari de la mort de Lluís Hernández, farem un recorregut pels espais més significatius del seu mandat com a alcalde de Santa Coloma de Gramenet (1979-1991). Un itinerari guiat per l'historiador Josep Lluís Muñoz que ens permetrà recordar i posar en valor la seva tasca i llegat.
Punt de trobada: font ornamental del Parc d'Europa (illa central)
Inscripcions: per correu electrònic a ecpsantacoloma@gmail.com
Organitza: Comuns Santa Coloma

Diumenges 9 i 23 de novembre
Visites guiades al Refugi Antiaeri de la Torre Balldovina

Durant la Guerra Civil, la Torre Balldovina va ser requisada i convertida en seu del Comitè de Defensa de Gramenet del Besòs. A finals de 1936 s'hi instal·là la Comissió de Proveïments i, més endavant, el Servicio Fotográfico de la Subsecretaría de Aviación del Ministerio de Defensa Nacional. Allà, aprofitant un antic hipogeu excavat a l'Edat Mitjana, es va habilitar un refugi antiaeri. Aquest refugi, del tipus de galeria de mina, s'ha museïtzat amb la finalitat d'apropar el visitant als temps de la Guerra Civil i, en concret, de la guerra a Gramenet del Besòs. Les visites es duran a terme a les 11 h, a les 12 h i a les 13 h. Activitat gratuïta, amb places limitades.
Punt de trobada: Museu Torre Balldovina (plaça de Pau Casals, s/n)
Inscripcions: per telèfon al 93 385 71 42 o per correu electrònic a museutorreballdovina@gramenet.cat
Organitza: Ajuntament de Santa Coloma – Museu Torre Balldovina

Dijous 13 de novembre, a les 19 h
Presentació del segell i mata-segells commemoratiu del 50è aniversari de les associacions de veïns de Santa Coloma de Gramenet

El Cercle Filatèlic de Santa Coloma de Gramenet dedica el segell i mata-segells de l'edició de 2025 als 50 anys de la legalització de les associacions de veïns de la ciutat. A les 19 h es presentarà, conjuntament amb la Federació d'Associacions de Veïns de Santa Coloma de Gramenet (FAVGRAM), el segell i el mata-segells editat per commemorar aquesta efemèride. Entre les 17 h i les 20 h, hi haurà en funcionament a la sala d'actes del Museu una estafeta de correus que autenticarà els documents amb el mata-segells commemoratiu.
Lloc: Museu Torre Balldovina (plaça de Pau Casals, s/n)
Organitza: Cercle Filatèlic de Santa Coloma de Gramenet i FAVGRAM

Dimarts 18 de novembre, a les 19 h
Presentació del treball de recerca històrica del barri del Raval, de Víctor Navarrete

Presentació de la publicació *El Raval, de la marginació a l'orgull. Trajectòria històrica d'un barri des de la prehistòria fins al món postpandèmic*, de Víctor Navarrete Prats, fruit de la convocatòria de les beques de recerca històrica de l'any 2022, les quals promouen treballs sobre aspectes inèdits en els camps de les ciències socials i humanes relacionades amb Santa Coloma de Gramenet.
Lloc: Museu Torre Balldovina (plaça de Pau Casals, s/n)
Organitza: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet – Museu Torre Balldovina

#NOOBLIDEM

Dijous 27 de novembre, a les 18.30 h
Presentació del llibre Flores de papel, de Ebbaba Hameida

Ebbaba Hameida narra la història del poble sahrauí a través del testimoniatge de tres dones: Aisha, Naima i Leila, neta, mare i àvia, respectivament. Tres generacions que han vist les seves vides travesades pel colonialisme, la guerra, l'exili, la fugida, la maternitat i la cerca de la seva identitat. Ebbaba Hameida, nascuda als campaments de persones refugiades de Tinduf, és periodista, vicepresidenta de Reporteros Sin Fronteras España i actualment treballa a RTVE.
Lloc: Biblioteca Central (jardí de Can Sisteré, s/n)
Organitza: Ajuntament de Santa Coloma – Departament de Cooperació i Santa Coloma amb el Sàhara

Dissabte 29 de novembre, a les 11 h
Parlem de 50 anys de llibertat

Un espai de memòria i reflexió on diverses persones compartiran les seves vivències personals durant l'època franquista i la seva lluita per la llibertat i la democràcia.
L'acte serà tancat per l'alcaldeessa, Mireia González.
Lloc: Centre d'Art Contemporani Can Sisteré
Organitza: PSC Santa Coloma de Gramenet

L'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet no es fa responsable dels continguts i les opinions expressades per les entitats organitzadores i les persones participants dels actes compresos en aquesta programació.

MEMÒRIA HISTÒRICA ACTIVITATS 2025

OCTUBRE-DESEMBRE

La memòria, pont entre passat i futur

El 15 d'octubre, Dia Nacional en memòria de les víctimes de la Guerra

Civil i de la repressió franquista, tornem a obrir el cicle de tardor del programa dedicat a la Memòria Històrica, amb la voluntat de retre homenatge i mantenir viva la flama del record. Un any més, la figura de l'alcalde republicà Celestí Boada i Salvador, afusellat el 1939, centra els actes commemoratius i ens recorda el deute de dignitat i justícia que tenim amb totes les víctimes del franquisme.

El programa d'aquest any s'endinsa en múltiples dimensions de la memòria col·lectiva. Les rutes i itineraris ens permetran recórrer espais significatius de la nostra història, des del barri del Bon Pastor fins a la Santa Coloma de l'alcalde Lluís Hernández. Les visites al refugi antiaeri de la Torre Balldovina, les exposicions i les recerques històriques ens ajudaran a rellegir el passat de la ciutat i el seu paper en els grans episodis del segle XX.

A més, aquesta tardor el programa adopta també una mirada internacionalista. La qüestió palestina, avui al centre de totes les mirades, ens interpel·la i ens recorda que la memòria i els drets humans són i han de ser universals. Les activitats que hi dediquem ens obriran finestres a la història i al present d'un poble marcat per l'ocupació, l'exili i la resistència, establint ponts entre la nostra experiència de memòria democràtica i altres lluites per la justícia arreu del món.

La memòria històrica no és només una mirada enrere, sinó un compromís amb el present i amb les generacions futures. En un temps on encara es qüestionen drets i llibertats, recordar és una forma de construir ciutadania i justícia social.

Us animo a participar activament d'aquest programa, a compartir experiències i reflexions, i a continuar fent de Santa Coloma una ciutat referent en la defensa de la democràcia i la justícia social.

Mireia González Sáez
Aldressa de Santa Coloma de Gramenet

MEMÒRIA HISTÒRICA ACTIVITATS 2025

OCTUBRE-DESEMBRE

Dilluns 13 d'octubre, a les 18 h

Club de lectura: *El cor pensant dels barracons. Cartes des d'Amsterdam i el camp de Westerbork*

Club de lectura entorn del llibre d'Etty Hillesum, a càrrec de l'escriptora i editora Irene Pujadas. Durant l'ocupació nazi d'Holanda, Etty Hillesum demana el trasllat al camp de concentració de Westerbork per tal d'assumir el destí del seu poble. Enmig de l'horror serà capaç de descobrir la bellesa de la vida, refugiada en l'esperança que aviat arribarà un nou món, més just i més humà. Morirà a Auschwitz el 1943.

Lloc: Biblioteca Central – Espai de suport (jardí de Can Sisteré, s/n)

Inscripcions: per correu electrònic a cooperacio@gramenet.cat

Organitza: Ajuntament de Santa Coloma – Departament de Cooperació i Institut Català Internacional per la Pau - ICIP

Dissabte 18 d'octubre, de 10.30 a 12.30
Itinerari comentat al barri del Bon Pastor i a l'espai museístic Les Cases Barates del Bon Pastor (MUHBA)

L'historiador Josep Capsir ens guiarà en aquest itinerari pel barri del Bon Pastor i per l'espai museístic de Les Cases Barates, que ens permetrà conèixer de més a prop la història i l'actualitat d'aquest barri que va formar part del terme municipal de Santa Coloma de Gramenet – llavors Gramenet del Besòs – fins l'any 1945.

Punt de trobada: a la sortida de l'estació de metro “Bon Pastor” (L9)

Inscripcions: per correu electrònic a espaigramesnet@gmail.com

Organitza: Espai Gramenet

Dissabte 18 d'octubre, a les 11.30 h

Acte d'homenatge i ofrena floral a l'alcalde Celestí Boada i Salvador

Acte d'homenatge a l'alcalde Celestí Boada en el 86è aniversari del seu afusellament al Camp de la Bota. Es durà a terme una ofrena floral al monument dedicat a la seva memòria, ubicat a la rambla del Fondo de Santa Coloma de Gramenet. També es retrà homenatge a totes les víctimes del franquisme amb motiu del Dia Nacional en Memòria de les Víctimes de la Guerra Civil i de la Repressió de la Dictadura Franquista que se celebra el 15 d'octubre.

Lloc: monument a Celestí Boada (rambla del Fondo, a la cruïlla amb el carrer de Mozart)

Organitza: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet

Dissabte 18 d'octubre, a les 13 h

Homenatge a l'alcalde republicà Celestí Boada i Salvador

La secció local d'ERC Gramenet organitza aquest acte d'homenatge i record a l'alcalde republicà Celestí Boada i Salvador. El 18 d'octubre de 1939, va ser afusellat i enterrat a la fossa comuna del Cementiri de Montjuïc, deixant vídua i cinc fills menors d'edat. La seva memòria mai caurà a l'oblit.

Lloc: carrer Major (a la cruïlla amb el carrer Dalt de la Ciutadella i el carrer de Santa Coloma)

Organitza: ERC Gramenet

Diumenges 19 d'octubre i 16 de novembre, a les 11 h
Visites guiades a l'exposició “Casal del Mestre: quatre dècades de renovació pedagògica i de compromís amb la ciutat”

L'any 1979, en una ciutat en plena efervescència social i política, un grup de mestres va somiar una escola diferent: així va néixer el Casal del Mestre de Santa Coloma de Gramenet. Aquesta exposició recorre les accions i els projectes de l'entitat al llarg de quaranta anys, a partir del seu llegat que indaga la vigència i el futur de les idees que representa.

Lloc: Museu Torre Balldovina (plaça de Pau Casals, s/n)
Organitza: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet – Museu Torre Balldovina i Casal del Mestre

Dimecres 22 d'octubre, a les 18.30 h
Presentació del llibre *Palestina des de dins*, de Cristina Mas Andreu

Cristina Mas Andreu presenta *Palestina des de dins: històries de colonització i resistència, de la Nakba al genocidi de Gaza*, un llibre que ens pot ajudar a entendre la història i les claus del conflicte escrit des del terreny palestí i israelià i on l'autora combina la geopolítica amb històries perso-

nals. Cristina Mas Andreu és periodista i sots cap de la secció d'Internacional al Diari Ara. L'acompanyarà Lúcia Tovar, tècnica d'educació per la pau del Grup Eirene.

Lloc: Centre d'Art Contemporani Can Sisteré (carrer de Sant Carles, s/n)

Organitza: Ajuntament de Santa Coloma – Departament de Cooperació i Grup Eirene

Dimecres 22 d'octubre, a les 19 h

Presentació del llibre *Vent de llibertat*, de Javier Buces

El 27 de setembre de 1975 van ser afusellats els militants d'ETA Àngel Otaegi Etxeberria i Juan Paredes Manotas Txiki, a més dels membres del FRAP José Luis Sánchez Bravo, Ramón García Sanz i Xosé Humberto Baena. Va ser la darrera sentència de mort signada per Franco i el seu Consell de Ministres. El dictador moriria el 20 de novembre del mateix any. El règim moria matant. Cinc dècades després ens toca recordar, perquè la memòria és part de la història. Toca recordar, també, perquè a les famílies d'Otaegi i Txiki els continuen negant el dret a la veritat, a la justícia i a la reparació. El llibre *Vent de llibertat*, que es presentarà en aquest acte, vol ajudar a fer memòria des dels Països Catalans, especialment perquè Txiki va ser afusellat a Cerdanyola del Vallès.

Lloc: Centre Cívic Riu (carrer del President Companys, 9)

Organitza: CUP – Gent de Gramenet

Dijous 23 d'octubre, a les 19 h
Premis Alcalde Boada, 5a edició

Aquests premis tenen per objectiu la recuperació, salvaguarda i difusió de la memòria democràtica, entesa aquesta com a coneixement de la reivindicació i la defensa dels valors democràtics i els drets i les llibertats fonamentals al llarg de la història contemporània dels Països Catalans, amb la finalitat de fomentar la cohesió i solidaritat entre les diverses generacions al voltant dels principis com els valors republicans de la llibertat individual i col·lectiva.

Difondre la recuperació, reconeixement, reparació, dignificació, recerca, debat, reflexió i difusió sobre fets, col·lectius, persones i espais, relacionats amb la II República, la Guerra Civil, la repressió de la Dictadura, l'exili i la lluita antifranquista. Aforament limitat.

Lloc: Auditori de Can Roig i Torres (carrer de Rafael Casanova, 5)

Inscripcions: entrada lliure amb reserva prèvia al correu electrònic gramenet@esquerra.cat

Organitza: ERC Gramenet

Diumenge 26 d'octubre, a les 17 h i a les 20 h

Obra de teatre: *Quando las paredes duermen*, a càrrec de la Cia. 42 segundos

La Sala Miquel presentava dos passis d'aquest drama en un únic acte sobre el silenci, la guerra i les decisions que ens despullen. En una casa perduda entre la por i l'esperança, quatre dones sobreviuen a l'estrèpit i el desemparament d'una guerra sense treva. L'arribada d'un jove ferit trencarà la fràgil calma i despertarà velles ferides, aliances tenses i secrets. Una obra íntima, continguda i ferotge, on els únics testimonis són les protagonistes i les parets, que no dormen mai.

Lloc: Teatre Sagarra – Sala Miquel (carrer del President Companys, 27)

Inscripcions: a través de les plataformes Santa Coloma Connecta i Grameticket

Organitza: Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet – Servei de Joventut

Dilluns 27 d'octubre, a les 19 h
Conferència: “Lesbianes, Franquisme i Transició”, a càrrec de Bàrbara Ramajo

Entenem Santa Coloma organitza una sessió dedicada a recuperar i visibilitzar la memòria històrica de les dones lesbianes durant el règim franquista i els primers anys de

